

ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΑΝΕΙΟ

1804, 2 Απριλίου

«Έλαβεν ο κάτωθεν υπογεγραμμένος παρά του κ. Ιω. Χατζή δάνειον με κάμπιον μαρί-
τιμον γρ. χίλια πενηνταέξ, ήτοι γρ. 1.056· τα οποία τα έλαβεν, ως αγροικούνται, επάνω
εις το κόρπο και ατράτσα της ρουσικής πουλάκας, ονόματι η Παναγία Τουρλιανή, οπού
καπιτανεύει ο καπ. Ζορζέτος Αρτακινός, δια το παρόν και μόνον ταξίδιόν του από εδώ
δια Σμύρνην και από Σμύρνην δια Ταγαντόγ και γύρισμα εδώ, οπού ευωδούμενος συν
θεώ να τα ευχαριστά άνευ τινάς προφάσεως και αντιλογίας τόσον το άνωθεν καπιτάλε
καθά και το συμφωνηθέν εις αυτά διάφορον προς τριάντα τα εκατόν· ειδέ τώρα και δώσει,
πηγαίνοντας εις Σμύρνην και από εκεί ήθελεν υπάγει εις Αλεξάνδρειαν, τότε το διάφορον
να δίδεται προς εικοσιπέντε τα %, ομού και το ρηθέν καπιτάλε, όταν συν θεώ τελειώ-
σει το αυτό ταξίδιον. Τα περίκουλα της θαλάσσης αγροικούνται εις τον οικοκύρη των
ασπρών, φράγκα όμως από γενεράλ και παρτικολάρ αβαριάν· της ξηράς δε αγροικούνται
εις τον δανεισθέντα.

Διό εις ένδειξιν έγινεν η παρούσα ενυπόγραφος ομολογία με τους κάτωθεν μάρτυρας ...».

687

1804-1814. Ιδιωτικά δικαιοπρακτικά έγγραφα. Ελληνόκαστρο (Καρδίτσα),
Κρήτη.

Β. Σπανός, «Οι ιδιωτικές της μονής του Δουσίκου στο Ελλη-
νόκαστρο της Καρδίτσας (1804-1837)», *Θεσσαλικό Ημερησίον* 40
(2001), σ. 105-111.

688

1804-1820. Ιδιωτικά δικαιοπρακτικά έγγραφα. Πραστός (Αρκαδία).

Σ. Άθανασιάδης, «Τσακωνικά ιστορικά μνημεία. Ένα προικο-
σύμφωνο του 1804», *Χρονικά των Τσακωνων* 5 (1980), σ. 44.

689

1805. Πατριαρχική επιστολή του Καλλινίκου Ε' απευθυνόμενη προς τους
κατοίκους της Πελοποννήσου. Συνιστάται υπακοή σε σουλτανικό φερ-
μάνι το οποίο καθιστά τους κατοίκους αλληλεγγύως υπευθύνους σε
περιπτώσεις ληστείας και ανθρωποκτονίας. Κωνσταντινούπολη.

Έ. Σαβράμης, «Συμβολαί εις τήν ιστορίαν τής Δημητσάνης»,
ΕΕΒΣ 9 (1932), σ. 235.

1805, 25 Οκτωβρίου

«... με τὸ νὰ ἐβεβαιώθῃ ἡ κραταιοτάτῃ βασιλείᾳ, καὶ τὸ ὑψηλὸν δεβλέτι, ὅτι πολλοὶ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

κακοποιοὶ κλέπται, ἀπὸ τοὺς ἰδίους Μωραῖτας, παραφυλάττουν εἰς ταῖς στράταις καὶ σκοτώνουν κρυφίως καὶ μὲ ἀπάτην τοὺς διαβάτας, καὶ ἄλλοι πάλιν αὐθαδῶς μὲ ὅπλα καὶ μὲ ἄρματα ἀντιστέκονται μετὰ τῶν Σεϊμάνιδων· ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος πολλοὶ ἀπὸ τοὺς κοτζαμπασίδες καὶ δημογέροντες (χωρὶς νὰ ἔχετε εἶδῃσιν ἐσεῖς οἱ Τερωμένοι ὡς εἴμεθα βέβαιοι) μὲ μίαν πρόφασιν τάχα ὅτι εἰς τὸν τάδε καζᾶν ἐφάνησαν κλέπται καὶ ἐσκότωσαν τὸν τάδε διαβάτην, καὶ ἀκολούθως διὰ νὰ τεριαχθῶσιν ἐδόθησαν τόσα ἄσπρα, καὶ ἄλλοτε πάλιν λέγουν, ὅτι οἱ κλέπται ἐπίασαν τὸν τάδε ἄνθρωπον εἰς τὴν στράταν, καὶ τὸν ἐπῆραν σκλάβον, καὶ διὰ τὴν ἐξαγοράν του ἐδόθησαν τόσα ἄσπρα, καὶ μὲ αὐτὰς τὰς αἰτίας χαρατζώνουσι μὲ πλῆθος ἄσπρων, τοὺς πτωχοὺς ῥαγιάδες, χωρὶς ἔλεος καὶ καμμίαν συνείδησιν καὶ κερδίζουσιν ἄσπρα ἀσεβῶς καὶ παρανόμως, καὶ κάμνουσι τὸν ἑαυτὸν τοὺς ὅμοιον μὲ τοὺς κακοτρόπους κλέπτας, καὶ διὰ νὰ εἴπωμεν καλλιώτερα χειρότερον ἀπὸ αὐτοὺς, καὶ νομίζουν ἓνα τυχηρὸν εὖρεμα, τὸ νὰ εἶναι κλέπται, διὰ τὰ ἐδικὰ τοὺς τέλη καὶ κέρδη, καὶ ἀκολούθως ὅχι ὅτι δὲν συμβοηθοῦσιν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίον κρυφίους καὶ μὲ τρόπους πλαγίους καὶ μυστικούς γίνεται ἐμπόδιον, εἰς τὴν καταστροφὴν καὶ ἀφανισμόν αὐτῶν τῶν κακοποιῶν κλεπτῶν ...

λοιπὸν κατὰ τὴν σφοδρὰν εἰς ἡμᾶς γενομένην ὑψηλὴν προσταγὴν, φανερώνομεν εἰς ὅλους σας τοὺς Μωραῖτας ἱερωμένους καὶ λαϊκοὺς, τὴν ὑψηλὴν αὐτὴν βουλήν καὶ θέλησιν, κατὰ τὸν τρόπον ὅπου ἐφεξῆς κατὰ πλάτος σημειώνομεν μετὰ τὰς παρούσας Ἐκκλησιαστικὰς ἐπιστολὰς εἰς ὅλους σας· γράφομεν δὲ καὶ τῇ ἀρχιεπισκοπῇ σου, καὶ εἰς τοὺς προεστῶτας τῆς ἐπαρχίας σου καὶ δημογέροντας, καὶ κοτζαμπασίδες, φανερώνοντας ὅτι ἐξεδόθη νέον προσκυνητὸν καὶ φοβερὸν φερμάνι καὶ ἐστάλη πρὸς εἰς τὴν ὑψηλότητα Μόρα Βαλῆ πασιὰ ἐφέντη μας·.

Τοῦ κεφαλαίου καταγράφομεν εἰς τὴν παρούσῃ ἡμῶν ἐπιστολῇ καὶ λέγουσιν· α᾽) Κεφάλαιον προστάζει ὅτι εἰς ὅποιον χωρίον ἢ τζιφλίκι εἴθως ὅπου φανῶσιν οἱ κλέπται, οἱ προεστῶται καὶ δημογέροντες ἐκεῖνοι τῶν χωρίων, φανερώωντες τοὺς εἰς τοὺς κοτζαμπασίδες τοῦ Καζᾶ ἐκεῖνου ὅπου ὑποτάσσονται τὰ χωρία καὶ τζιφλίκια ἔχουσι χρέος οἱ κοτζαμπασίδες χωρὶς ἀργοπορίαν νὰ πιάσωσι τοὺς τοιούτους κλέπτας, καὶ νὰ τοὺς θέτωσιν εἰς τὸν Βοϊβόδαν, καὶ ζαπίτην καὶ εἰς τοὺς Αγιάννιδες, ἀπὸ τοὺς ὁποίους νὰ ἀποστέλλωνται εἰς τὸν Μόρα Βαλῆ Πασιὰ Ἐφέντη μας διὰ νὰ λάβωσι κατὰ νόμους τὰ ἐπίχειρα τῆς κακίας των· ἀνίσως δὲ οἱ ρηθέντες προεστῶτες καὶ δημογέροντες τῶν χωρίων καὶ Τζιφλικίων, ἢ οἱ κοτζαμπασίδες τῶν Καζάδων ἀπὸ ἀμέλειάν τοὺς ἤθελε φανῶσιν ἐναντίοι εἰς τὴν ὑψηλὴν βασιλικὴν προσταγὴν, παραβλέποντες, τοὺς τέτοιους κακοποιοὺς κλέπτας, ἀφ' οὗ δοκιμάσωσι βαρυτάτην καὶ μεγάλην ζημίαν εἰς ἄσπρα, θέλει θανατωθῶσι μὲ σοβαρὸν καὶ πικρὸν θάνατον διὰ νὰ γένουν καὶ παράδειγμα εἰς ὅλους.

β᾽) Ὅλοι οἱ κοτζαμπασίδες τοῦ καθ' ἑνὸς Καζᾶ ἔχουσι χρέος νὰ βάλωσι ὅλους τοὺς εὗρισκομένους Ραγιάδες εἰς τὰ χωρία καὶ τζιφλίκια εἰς τοὺς ἀναμεταξύ των κεφιλεμέδες, ὥστε ὅπου νὰ ὑπόσχεται ὁ ἓνας διὰ τὸν ἄλλον, καὶ ἀπὸ τοὺς κοτζαμπασίδες νὰ πέρνωνται ἰδιοχείρως γεγραμμένοι κεφιλεμέδες, καὶ νὰ ἀπερνοῦν εἰς τὸ σιγκίλι τοῦ ἱεροῦ μεχκεμὲ τῆς Τριπολιτζᾶς ...

ε᾽) Τὰ πράγματα καὶ τὰ ὑπάρχοντα τοῦ φονέως μὲ ἰζίνι τῆς ἱερᾶς κρίσεως νὰ πωλῶνται καὶ νὰ δίδωνται εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ σκοτωμένου· ἀνίσως ὅμως καὶ ὁ φονεὺς ἐκεῖνος δὲν ἤθελεν ἔχῃ πράγματα καὶ μουλήκια πρέπει ἐκεῖνοι ὅπου εὗρισκονται εἰς τὸν Καζᾶν ἐκεῖνον ἢ εἰς τὸ χωρίον ἢ εἰς τὸ Τζιφτικί, εἰς τὸ ὅποιον ἔγινεν ὁ φόνος διὰ δωσώπην

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

καὶ ἀνάπαυσιν τῶν κληρονόμων τοῦ φονευθέντος θέλει ἀποδοθῇ καὶ ἡ τιμὴ τοῦ αἵματος, καὶ νὰ δίδουν ὑπόσχεσιν ὅτι ἀνίσως καὶ ὁ φονεὺς ἐκεῖνος ἤθελε φύγῃ νὰ μὴ γυρίσῃ εἰς τὸ ἐξῆς πώποτε ὀπίσω εἰς τὸν Καζᾶν ἐκεῖνον ἢ εἰς τὸ χωρίον ἢ εἰς τὸ Τζιφτιλίκιον ...».

690

1805. Ιδιωτικό δικαιοπρακτικό έγγραφο. Μαραθονήσι (= Γύθειο).

B. Slot, «Συμφωνητικὸν πωλήσεως ἐλαιολάδου Μάνης», *Λακωνικά Σπουδαί* 8 (1986), σ. 269-270, αρ. 2.

691

1805-1833. Ιδιωτικά δικαιοπρακτικά και πατριαρχικά έγγραφα. Δημητσάνα (Αρκαδία), Κωνσταντινούπολη, Τεργέστη.

Τ. Γριτσόπουλος, «Μητροπολίτης Ἀμυκλῶν καὶ Τριπολιτζᾶς Δανιὴλ Παναγιωτόπουλος», *Θεολογία* 29 (1958), σ. 406· *Θεολογία* 30 (1959), σ. 123-124 αρ. 3, σ. 233 αρ. 8, σ. 267-268 αρ. 22· *Θεολογία* 31 (1960), σ. 308 αρ. 29.

ΣΥΝΟΔΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟ ΕΠΙΤΡΑΧΙΟ ΠΕΡΙ ΙΔΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΤΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΟΡΦΑΝΗΣ

1815, Αύγουστος
«Κύριλλος ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμένης πατριάρχης.

† Θεοφιλέστατε ἀρχιεπίσκοπε Ἀκόβου, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφεῖ καὶ συλλειτουργεῖ καὶ ἐντιμότατοι κληρικοί, εὐλαβεστάται ἱερεῖς καὶ τίμιοι προεστώτες καὶ χρήσιμοι γέροντες καὶ πρόκριτοι τῆς ἐπαρχίας ταύτης καὶ τοῦ χωρίου Λαγκάδια καλουμένου, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ. Ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου Κωνσταντῆς Μουρούτζου ἀνήγγειλεν ὑμῖν δεινοπαθῶς, ὅτι αὐτοῦ ὀρφανοῦ καὶ ἀπροστατεύτου διαμείναντος, τινὲς τῶν αὐτόθι χριστιανῶν, φιλαδίκῳ καὶ αἰσχροκερδεῖ ἐκνικώμενοι γνώμῃ καὶ προαιρέσει, ἰδιοποιήσαντο καὶ κατεξουσίασαν τῶν πατρικῶν αὐτοῦ χωραφίων, ἐπιχειροῦντες ἀποξενῶσαι ἀσυνειδήτως αὐτὸν ἐκείνων καὶ τῷ τρόπῳ τούτῳ προξενοῦσιν αὐτῷ οὐ τὴν τυχοῦσαν βλάβην καὶ ζημίαν, ἦντινα καὶ μὴ ἀνεκτὴν ἡγησάμενος κατὰ τῶν τοιούτων, ὡς φιλαδίκων καὶ κακοτρόπων, καὶ εἰς μαρτυρίαν εἰς φόβῳ Θεοῦ τῆς ἀληθείας, τὸ παρὸν ἐξητήσατο ἡμετέρον πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν φρικτὸν ἐπιτίμιον. Καὶ δὴ (εἰ οὕτως ἔχει) γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα ὅσοι καὶ ὅποιοι τῶν χριστιανῶν ἔχουσιν, ἐξουσιάζουσι καὶ διακατακρατοῦσι τὰ ἀνωτέρω ἐκεῖνα χωράφια, νεμόμενοι αὐτά, ἐὰν μὴ τὸν Θεὸν φοβηθέντες καὶ τὴν αἰώνιον κόλασιν ἐν νῶι θέμενοι πάσῃς διαστροφῆς καὶ παραλόγου προφάσεως καὶ φιλαδίκου γνώμης καὶ μὴ ὁμολογήσωσιν εὐσυνειδήτως τὴν ἣν μετήλθον δολιοτροπίαν καὶ μὴ παραχωρήσωσιν ἀπροφασίστως ὑπὸ τὴν τελείαν ἐξουσίαν καὶ δεσποτείαν αὐτοῦ τὰ εἰρημένα χωράφια καὶ μὴ φροντίσωσι διορθωθῆναι καὶ ἐξισιασθῆναι μετ' αὐτοῦ περὶ αὐτῶν πάντων εἰρηνικῶς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

